

Ochrona środowiska w praktyce

Wykład nr 1

Negocjacje klimatyczne 2008-2009: Pakiet energetyczno-klimatyczny w Unii Europejskiej oraz co po Kioto?

Andrzej Błachowicz, KASHUE

Warszawa, 20.02.2009

Spis treści

- Historia: Stowarzyszenie SdS
- Seria wykładów
- Miejsce pracy
- Polityka klimatyczna globalnie
- Polityka klimatyczna w UE

Stowarzyszenie

- 1996: Deutscher Umweltpreis DBU dla prof. Macieja Nowickiego
  - „(...) *Ponieważ nie ma dotąd stypendiów w Niemczech dla młodych Polaków w dziedzinie ochrony środowiska, chciałbym wykorzystać przyznaną mi nagrodę na ustanowienie fundacji, która by takie stypendia dawała.* (...)“
- 1998-2007: Program stypendialny Fundacji im. Nowickiego/DBU

Stowarzyszenie (2)

- Stowarzyszenie Środowisko dla Środowiska
  - Powstało w 2001 r.
  - Zrzesza laureatów konkursu wszystkich roczników
  - Od 2007 r. partner DBU w Polsce
  - www.sds.org.pl

„Ochrona środowiska w praktyce”

- Inspiracja
  - Konferencja z okazji 10-lecia Fundacji im. Nowickiego: „Innowacyjność w ochronie środowiska” (1.12.2006)
- Istota
  - Wykłady/spotkania prowadzone przez praktyków ochrony środowiska różnych specjalności

„Ochrona środowiska w praktyce” (2)

- Wykłady otwarte dla wszystkich, raz w tygodniu
  - Bieżące info: www.sds.org.pl
- Wykład na ocenę dla studentów
  - 2 możliwości zaliczenia:
    - Regularny udział w spotkaniach (krótkie kartkówki);
    - Zaliczenie pod koniec semestru
- Koordynator przedmiotu ze strony SdS
  - 6 – dr Iwona Jabłonowska (prezes@sds.org.pl)

Ten wykład

ZACZYNAMY
spotkanie

Miejsce pracy: agencja rządowa

- – **KASHUE** Krajowy Administrator Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji
  - baza danych i rejestr uprawnień
  - zasady przydziału uprawnień
  - monitoring, szkolenia
- KASHUE = Ośrodek wsparcia merytorycznego dla MŚ, MG, MF, UKIE
- KASHUE częścią Instytutu Ochrony Środowiska (www.kashue.pl)

Punkt wyjścia

- IPCC – 4th Assessment Report, 2007
  - Ocieplanie się systemu klimatycznego jednoznaczne
  - Stężenie CO₂ w atmosferze wskutek działalności człowieka przekracza naturalny zakres w ciągu 650 tys. lat
- Maksimum emisji światowej przed 2020 r. i następnie spadek nawet o 50% do 2050 r.
- Cele: 450 ppm i 2°C
  - 9 – 50% szans

Polityka klimatyczna: 2 płaszczyzny

- Kontekst globalny
  - UNFCCC
  - Protokół z Kioto
    - 2008-2012
    - mechanizmy elastyczne
  - Podział świata na załącznik I (kraje rozwinięte) i resztę (kraje rozwijające się)
- Kontekst Unii Europejskiej
  - Dyrektywa o handlu emisjami
    - 2005-2007, 2008-2012
  - Pakiet energetyczno-klimatyczny
  - Wyraz „przywództwa UE”
- Różnice

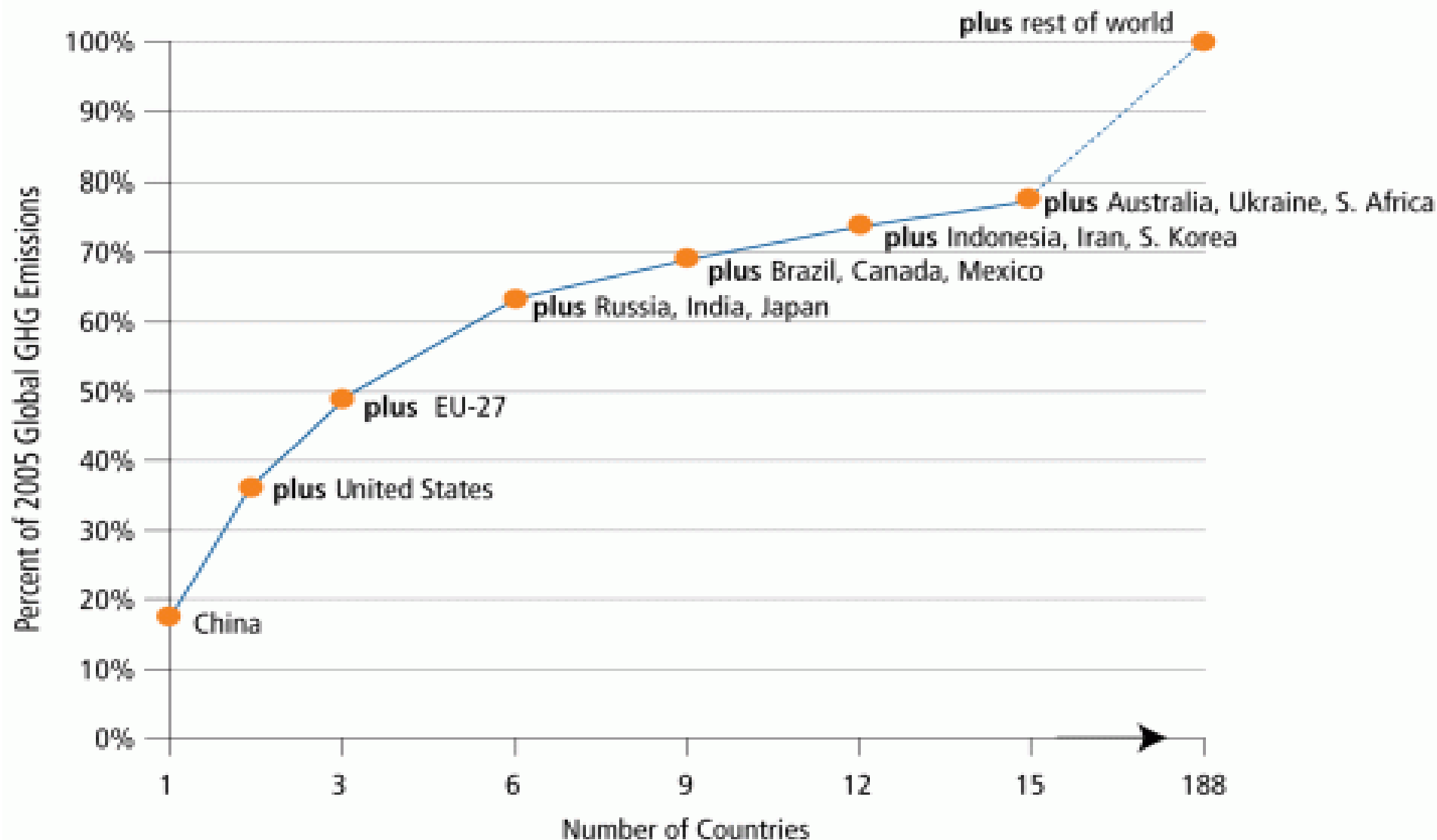
Kontekst globalny

- Załącznik I
  - 52% całkowitej emisji (2000) [Σ ~ 34 mld t]
  - dużo mniej (już wkrótce)
- Protokół z Kioto obowiązuje do 2012 r.
  - USA nie uczestniczą!
- Nowe porozumienie od 2013 r.
  - obowiązki dla większej grupy krajów,
  - solidarność w finansowaniu

Aggregate Contributions of Major GHG Emitting Countries: 2005

Sources & Notes: WRI, CAIT (<http://cait.wri.org>). Percent contributions are for year 2005 GHG emissions only. Moving from left to right, countries are added in order of their absolute emissions, with the largest being added first. Figures exclude emissions from land-use change and forestry, and bunker fuels. Adapted from Figure 2.3 in Baumert et al. (2005).

Nowe porozumienie klimatyczne

- Okres negocjacji: 2008-2009 (Bali-Poznań-Kopenhaga)
- Ważny etap: COP14 w Poznaniu (grudzień 2008)
- Zasady porozumienia: COP15 w Kopenhadze (grudzień 2009)
  - wspólna wizja
  - ograniczanie emisji
  - adaptacja do zmian klimatu
  - transfer technologii
  - finansowanie
- KE: Komunikat Kopenhaski (28.01.2009)

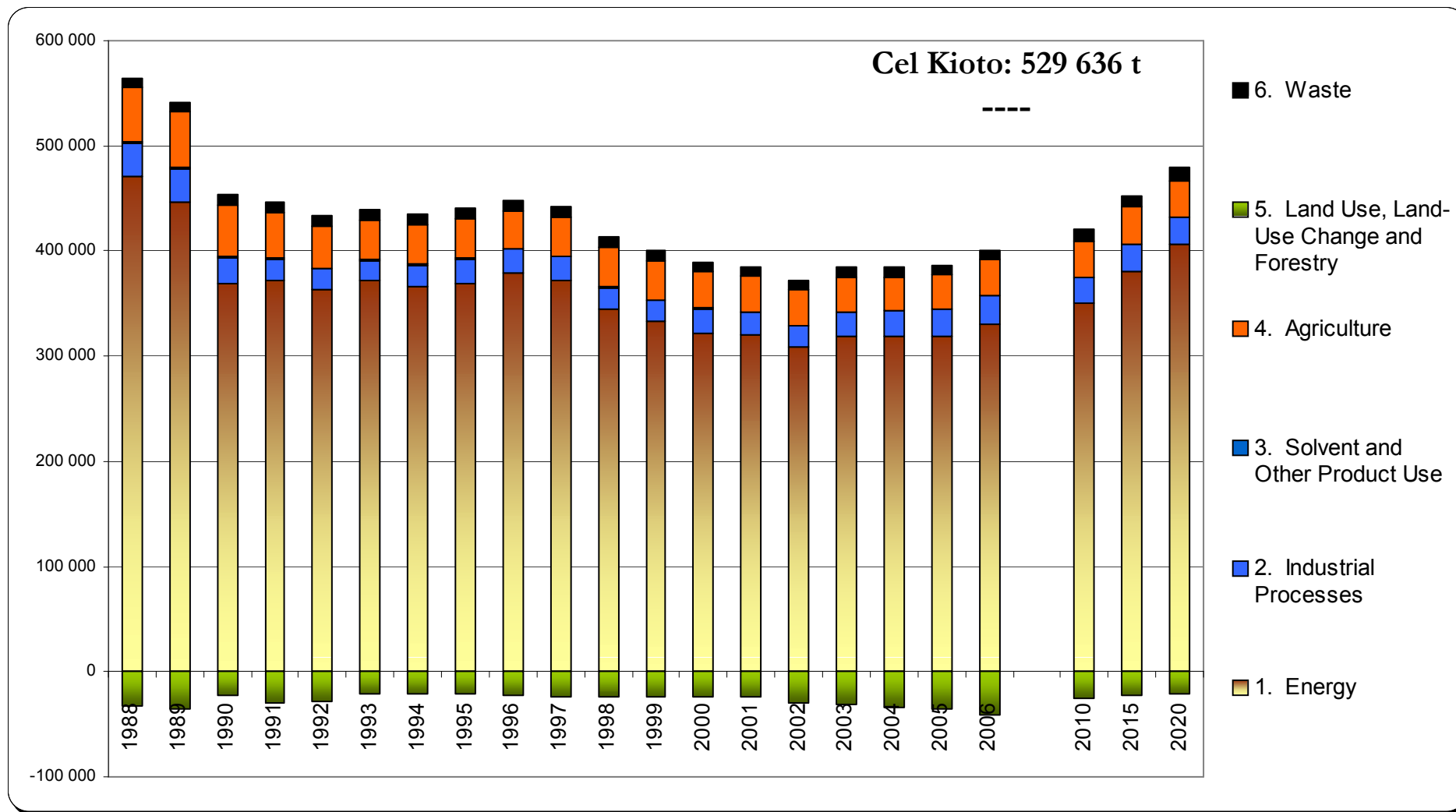
Polska w globalnym kontekście

- Polska Prezydencja COP14 (12.2008-12.2009)
- Polska Stroną UNFCCC oraz Protokołu z Kioto
  - ratyfikacja przed wstąpieniem do UE
  - osobne cele od UE-15 (wypełniane!)
- Polska członkiem UE
  - pełna koordynacja stanowisk
  - UE reprezentowana przez Prezydencję UE

Emisje gazów cieplarnianych w Polsce [t CO₂e] 1988-2006, 2010-2020

Źródło: Inwentaryzacja emisji GC 2008, IV Raport Rządowy

Kontekst Unii Europejskiej

- System handlu emisjami CO₂
  - I faza 2005-2007: rozbiegówka przed Protokołem z Kioto,
  - instrument wypełniania celów,
  - bezpośrednio włączenie przedsiębiorców: obecnie kilkanaście tysięcy uczestników,
  - uprawnienia do emisji przydzielane nieodpłatnie

Pakiet energetyczno-klimatyczny – Rada Europejska marzec 2007

- 1) **20%** (30%) redukcja emisji gazów cieplarnianych w UE w latach 1990-2020
- 2) **20%** udział odnawialnej energetyki (OZE) w zużyciu energii w 2020 r.
- 3) **20 %** wzrost efektywności wykorzystania (oszczędność) energii w stosunku do prognoz zużycia energii w 2020 r.
- 4) * **10%** udziału biopaliw w zużyciu paliw do 2020 r.

Pakiet energetyczno-klimatyczny 23.01.2008

Elementy Pakietu (2013-2020)

- gruntowna zmiana systemu handlu emisjami
- nowy podział zobowiązań redukcyjnych w sektorach: transport, mieszkalnictwo, leśnictwo, rolnictwo itp.
- odnawialne źródła energii
- wychwyt i podziemne składowanie CO₂

Negocjacje 2008

- Szalone, niespotykane tempo
- Brak wiedzy o lokalnych uwarunkowaniach poszczególnych państw
  - struktura gospodarcza i energetyczna Polski
- Upór KE w forsowaniu niektórych elementów
- Brak doświadczenia nowych państw członkowskich w grze negocjacyjnej
- Kluczowy moment: Rada Europejska 10.2008
  - Pakiet rozstrzygany jednomyślnie
- Finał negocjacji: 12.12.2008
  - W tym samym dniu finał COP14!!!!

Najważniejsze zmiany

- Aukcja docelową metoda przydziału uprawnień ALE:
  - długa ścieżka dojścia dla przemysłów,
  - możliwość bezpłatnych przydziałów dla energetyki w kilku krajach,
  - możliwość bezpośrednich subsydiów dla niektórych przemysłów
  - więcej przychodów z aukcji dla uboższych p. cz.
- Uniezależnienie od Protokołu z Kioto
  - rok bazowy 2005
  - drobna premia za wczesne redukcje emisji
- Brak całościowych krajowych limitów emisji w UE
  - dotychczas każde p. cz. miało swój krajowy limit
- Ogromna zawiałość propozycji
  - spójność i wersje językowe

Fora negocjacyjne

- Przed publikacją Pakietu: spotkania eksperckie w KE, ECCP;
- Po 23.01.2008: grupa robocza WPE w Radzie UE, Coreper, Rady ENV, TTE
- Nieformalne spotkania ekspertów
- Spotkania polityczne w grupach p. cz.
- Spotkania okazjonalne (Sarkozy-Tusk)
- Kuluary Rady Europejskiej

2009

- Kontekst globalny
  - wiele tygodni negocjacji (Bonn, Bonn, Bangkok, Kopenhaga)
- Kontekst UE
  - wdrażanie Pakietu energetyczno-klimatycznego
- Kontekst Polski
  - współkształtowanie stanowiska UE,
  - wykorzystanie szans wynegocjowanych w Pakiecie

Kontakt

Andrzej Błachowicz

andrzej.blachowicz@kashue.pl

022 357-36-06

